

Ziua Internațională a Alegerilor

La 2 februarie în Moldova este sărbătorită Ziua Internațională a Alegerilor. Inițiativa de a institui o Zi mondială a alegerilor a fost lansată la Conferința Globală a Oficialilor Electorali desfășurată în perioada 14 – 17 septembrie 2005 în Ungaria. Reprezentanții organelor electorale din lume au desemnat prima zi de joi din luna februarie ca Zi Internațională a Alegerilor datorită faptului că majoritatea acordurilor internaționale în domeniu au fost semnate în această perioadă a anului.

Asociația „Promo-LEX” aduce sincere mulțumiri cetățenilor Republicii Moldova pentru activismul și responsabilitatea de care au dat dovadă pe parcursul anilor în exercitarea dreptului de vot, precum și societății civile pentru promovarea activă a principiilor alegerilor libere și corecte, încurajând în continuare activismul și participarea civică, inclusiv în cadrul scrutinelor naționale și locale.

Asociația atrage atenția că evoluția pozitivă a caracterului alegerilor din țară se datorează efortului depus de toți actorii implicați în procesele electorale și apreciază înalt efortul depus de membrii Comisiei Electorale Centrale și aparatului acesteia, al autorităților publice centrale și locale și nu în ultimul rând a tuturor alegătorilor care participă la alegeri, precum și a societății civile în ansamblu.

Promo-LEX, aduce sincere mulțumiri tuturor observatorilor naționali din cadrul eforturilor naționale de observare desfășurate de asociație în ultimii ani, care prin prestația personală au contribuit esențial la promovarea unor alegeri libere și corecte. Asociația este ferm convinsă că imparțialitatea, non-partizanatul politic și buna credință a

observatorilor Promo-LEX a fost și va fi în continuare catalizatorul unei concurențe active și oneste precum și a unei prestații echidistante din partea funcționarilor electorali.

Totodată, Promo-LEX reamintește despre necesitatea continuării eforturilor de asigurare a principiilor democratice în procesul electoral din Republica Moldova. În context, cheamă autoritățile și factorii de decizie să ia în considerație recomandările Asociației formulate în rapoartele de monitorizare a ultimelor scrutine naționale și locale.

Asociația Promo-LEX își reafirmă devotamentul față de valorile democratice și reconfirmă intenția și disponibilitatea de a contribui activ la monitorizarea continuă a tuturor proceselor electorale din Republica Moldova precum și a altor procese legate direct și indirect de alegeri. Cu siguranță, eforturile comune și conjugate ale tuturor actorilor începând de la alegători, observatori, funcționari electorali, concurenți electorali și alte autorități implicate în proces vor duce la fortificarea unei democrații autentice în Moldova.

Programul Monitorizare Procese Democratice
Asociația Promo-LEX

Declarația (Londra) și (Chișinău)

INTERIGHTS Promo-LEX

după audierile în Marea Cameră a Curții Europene pentru Drepturile Omului, cauza Catan și alții c. Moldovei și Rusiei.

La 25 ianuarie 2012, în Marea Cameră a Curții Europene a Drepturilor Omului au avut loc audieri în cauza Catan și alții 27 c. Moldovei și Rusiei, Caldare și alții 42 c. Moldovei și Rusiei, Cercavschi și alți 98 c. Moldovei și Rusiei.

Reclamanții sunt cetățeni ai R. Moldova și locuitori ai regiunii transnistrene, parte a teritoriului suveran al Republicii Moldova, ce se află sub controlul de facto al unui regim separatist susținut de Federația Rusă. Cauzele au fost expediate în 2004 și respectiv 2006 de către părinți, profesori și elevi din localitățile Râbnița, Tighina (Bender) și Grigoriopol din regiunea transnistreană a Republicii Moldova și vizează încălcări ale drepturilor acestora la educație, la viața privată, precum și ale dreptului de a nu fi discriminat.

În 1992 controlul asupra unei părți din estul Republicii Moldova a fost preluat prin violență militară și cu suport din exterior. Auto-proclamata administrație a inițiat procedura de adoptare a unei „legi” care urmărea interzicerea utilizării alfabetului latin pentru limba română (definită drept moldovenească) în toate domeniile vieții publice din regiune. Astfel, a fost impus alfabetul chirilic pentru instituțiile de învățământ din regiune, elevii și părinții fiind obligați să accepte această anomalie lingvistică, o combinație a limbii vorbite și scrise, ce nu este utilizată larg nici chiar în regiunea respectivă.

Reclamanții în această cauză au fost obligați să accepte educarea copiilor lor contrar propriilor convingeri sau să reziste numeroaselor și diferitelor presiuni din partea administrației ilegale din regiune. Reclamanții au insistat ca instituțiile lor să rămână sub jurisdicția și programul educațional al autorităților constituționale, predarea fiind efectuată în limba română în forma ei firească, cu grafie latină. În consecință, ei au fost supuși unor politici instrumentate de lichidare prin asedierea și blocarea școlilor cu predare în grafie latină, precum și acțiuni de intimidare

și persecutare, reținere și „urmărire penală”, a profesorilor, de amenințări și hărțuiri a elevilor și părinților lor.

Acest caz reprezintă un exemplu evident de discriminare în temeiul limbii și etniei, îndreptat împotriva etnicilor moldoveni din regiunea transnistreană. Aceasta face parte dintr-o politică mai amplă de marginalizare și discriminare a acestui grup etnic în regiunea transnistreană a Republicii Moldova, începută în perioada sovietică. Încercările de a lichida aceste instituții de învățământ au fost clasificate de către OSCE drept „curățare lingvistică”.

Reprezentanții INTERIGHTS, Helen Duffy și Padraig Hughes, prezenți la audieri, au declarat:

„Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat cu mai multe ocazii necesitatea de a evita orice vacuum în sistemul de ocrotire a drepturilor omului. Cu toate acestea, în această cauză, nici R. Moldova, ca stat suveran, nici Federația Rusă, care exercită controlul de facto asupra administrației ilegale, nu acceptă că ar avea vreo obligație în domeniul drepturilor omului față de populația regiunii transnistrene. Reclamanții au solicitat astăzi Curții să asigure faptul că nu va exista o gaură neagră pe teritoriul Consiliului Europei”.

Reprezentanții apărării, membri ai Asociației Promo-LEX, au fost însoțiți la audieri de către una dintre cei 167 reclamanți, Tamara Țurcanu, profesoară la Liceul Alexandru cel Bun din or. Tighina (Bender) și părinte care a luptat timp de mai mulți ani pentru ca drepturile copiilor săi să fie respectate. Tamara Țurcanu a menționat cu bucurie că „în sfârșit suferințele noastre au atras atenția comunității internaționale. Sper că judecătorii europeni vor înțelege problemele noastre. Sper că guvernul F. Ruse și cel al R. Moldova vor întreprinde în cele din urmă eforturi maxime pentru a preveni asemenea acțiuni. Nu dorim altceva decât respectarea drepturilor noastre fundamentale, astfel încât copiii noștri să se bucure de acces liber la educație și să beneficieze de drepturi la ei acasă pentru a se putea întoarce

înapoi după absolvirea facultăților”.

Reprezentanții victimelor, Ion Manole și Alexandru Postica din cadrul Asociației Promo-LEX, au adăugat: „Rezolvarea acestei cauze, în favoarea reclamanților, este foarte importantă pentru întreaga societate și populația regiunii, deoarece ar oferi anumite garanții pentru numeroase categorii de persoane din acest teritoriu al R. Moldova. Încălțările ce stau la baza acestei cauze au început în 1992, au atins apogeul în 2002-2004 și continuă să aibă loc și astăzi. Este important ca Înalta Curte să confrunte direct acțiunile administrației ilegale de pe teritoriul Moldovei și să condamne statele pârâte. În caz contrar, reclamanții vor fi lipsiți în continuare de un remediu eficient și credibil împotriva gravelor violări ale drepturilor sale, iar în spațiul Consiliului Europei va exista un teritoriu, unde persoanele rămân lipsite în totalitate de remedii legale. Un teritoriu dominat de fenomenul impunității și al lipsei responsabilităților”.

Prima audiere publică a avut loc la 9 iunie 2009, cauza fiind declarată parțial admisibilă la 15 iunie 2010. La 14 decembrie 2010 s-a decis desesizarea în favoarea Marii Camere, care a organizat audierile din 25 ianuarie 2012.

Guvernul Republicii Moldova a fost reprezentat de către V. Grosu, Vice-ministru al Justiției, asistat de L. Apostol.

Guvernul Federației Ruse a fost reprezentat de către G. Matyushkin, Agent Guvernamental al Federației Ruse, asistat de O. Sirotkina, I. Korieva, A. Dzutseva, N. Fomin, M. Molodtsova, V. Utkina și A. Makhnev.

Reclamanții au fost reprezentați de către A. Postica, I. Manole, și P. Postica, avocați, juriști în cadrul Asociației “Promo-LEX ”, fiind asistați de către P. Hughes, H. Duffy juriști din cadrul [INTERIGHTS](#).

Pentru mai multe informații:

Ion Manole, Promo-LEX: +373 69070800; info@promolex.md

Helen Duffy, INTERIGHTS: +31 (0) 624283283
hduffy@interights.org

Padraig Hughes, INTERIGHTS: +44 (0) 2072783230
phughes@interights.org

Guvernul va plăti pentru îngrădirea dreptului la libertatea de întrunire

La 24 ianuarie 2012 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărârea în cauza Brega și alții c. Moldova (cererea 61485/08).

Reclamanții, Ghenadie Brega, Anatolie Hristea-Stan, Gheorghe Lupușoru și Vasile Costiuc sunt membrii unei organizații non-guvernamentale din Moldova.

În perioada 22 aprilie 2008 – 3 februarie 2009, reclamanții au fost organizatori și au participat la mai multe întruniri publice în or. Chișinău. Deși, își exercitau legal dreptul la întrunire, în repetate rânduri aceștia au fost reținuți de către colaboratorii de poliției, fiind acuzați de organizarea unor demonstrații neautorizate, opunere de rezistență la reținere și ultragiurea colaboratorilor de poliție. Ulterior reclamanții au fost achitați pe toate capetele de acuzații, din motivul lipsei de probe.

Chiar dacă reclamanții au depus o plângere penale împotriva unor ofițeri de poliție care i-au reținut, aparent nu a fost întreprinsă nici o acțiune de către procuratură pe marginea plângerii respective.

Astfel, în plângerea adresată Înaltei Curți, la 16 Decembrie 2008 reclamanții au pretins violarea art. 5 § 1 (Dreptul la libertate și siguranță), art. 10 (Libertatea de exprimare) și art. 11 (Libertatea de întrunire și asociere) ale Convenției.

Curtea a constatat în unanimitate violarea art. 5 § 1 CEDO, considerând că detenția reclamanților în legătură cu toate demonstrațiile, exceptând detenția celui de al doilea reclamant din 18 decembrie 2008 cade sub incidența art. 5 § 1 (c) din Convenție. De asemenea Curtea a constatat în unanimitate violarea art. 11 CEDO, considerând că arestarea reclamanților a constituit a „interferență din partea autorității publice” în dreptul la libertatea de întrunire. Având în vedere constatările în privința art. 11 din Convenție, Curtea a considerat că nu este necesar de a examina separat pretinsa violare a art. 10.

În baza solicitărilor făcute Curtea a acordat primului reclamant 10.000 euro cu titlu daune morale, 5.000 euro cu titlu de daune morale pentru fiecare dintre ceilalți reclamanți, și 1.600 euro cu titlu de costuri și cheltuieli.

În fața instanței reclamanții au fost reprezentanți de către avocatul Alexandru Postica.

Pentru mai multe detalii contactați: Alexandru Postica, Avocat Asociația Promo-LEX:

Tel: (22) 31 09 45, GSM: 069104851, e-mail: info@promolex.md

D E C L A R A Ț I A

**organizațiilor de drepturile omului din Moldova
cu privire la acțiunile judecătorului Sergiu Furdui,
vicepreședinte al Colegiului Penal al CSJ**

Asociațiile semnatare se declară consternate de atitudinea neglijentă și incompetența profesională a unor judecători din diverse instanțe de judecată referitor la cazurile individuale de violare a drepturilor omului din regiunea transnistreană a Republicii Moldova.

Astfel, asociațiile semnatare sesizează o gravă abatere disciplinară admisă de către judecătorul, Sergiu Furdui, vicepreședinte al Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție, exprimată prin încălcarea prevederilor Legii nr.544 din 20 iulie 1995 „cu privire la statutul judecătorului” art.22 lit.h), încălcări ce au fost exprimate prin interpretarea și aplicarea intenționată și neuniformă a legislației precum și refuzul nejustificat de a îndeplini o atribuție de serviciu.

Astfel, la 23 august 2011 în interesele persoanelor P.M., D.M., G.I. și C.M., privați ilegal de libertate de către structurile ilegale din regiunea transnistreană a Republicii Moldova, la Curtea Supremă de Justiție a fost depus un recurs în anulare. Cererea de recurs a fost înregistrată sub numărul 3534 în cancelaria CSJ.

La 24 octombrie 2011, judecătorul, Sergiu Furdui, vicepreședinte al Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție a expediat în adresa semnatarilor recursului o scrisoare de informare prin care i-a informat că: „Vă remitem cererea de recurs în anulare declarată în interesele condamnaților P.M., D.M., G.I. și C.M., împotriva sentinței judecătorești orășenești Bender și decizia Judecătoriei Supreme a RMN și Vă informăm că potrivit prevederilor art.39 Cod de procedură penală, examinarea cererii de recurs în anulare indicate, nu este de competența Curții Supreme de Justiție, deoarece se contestă o hotărâre judecătorească a unui alt stat.”

La 19 ianuarie 2012, semnatarii recursului în anulare, au expediat o cerere în adresa Curții Europene a Drepturilor

Omului, în interesele persoanelor private ilegal de libertate P.M., D.M., G.I. și C.M., invocând violarea art. 3, 5 și 13 al Convenției Europene.

Asociațiile semnatare consideră că numitul Sergiu Furdui, nu a examinat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare recursul în anulare depus în interesele persoanelor private de libertate, mai mult, a încălcat prezumția de nevinovăție numind persoanele private ilegal de libertate CONDAMNAȚI și mai grav atentează direct la independența, suveranitatea, unitatea și indivizibilitatea teritorială a Republicii Moldova fapt stipulat în art.1 Constituție, prin faptul că recunoaște EXISTENȚA UNUI PRESUPUS STAT pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a unor decizii „judecătorești” emise de entitățile ilegale de la Tiraspol.

Faptele descrise indică clar asupra interpretării sau aplicării neuniforme a legislației, intenționat sau din neglijență gravă, precum și asupra existenței unor dubii rezonabile privind refuzul nejustificat de a îndeplini o atribuție de serviciu stipulată la lit.h) alin.1 art.22 din aceeași Lege. Menționăm că toate aceste acțiuni sunt calificate ca abateri disciplinare grave.

În temeiul art.19 (1) lit.c), (2) lit.h) al Legii nr.950 cu privire la colegiul disciplinar și răspunderea disciplinară a judecătorilor, solicităm intentarea unei proceduri disciplinare în privința judecătorului Sergiu Furdui, vicepreședinte al Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție. Considerăm că în privința judecătorului Sergiu Furdui, vicepreședinte al Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție, în cazul în care nu își dă demisia de onoare, pentru abaterile admise urmează a fi aplicată o sancțiune disciplinară corespunzătoare abaterii.

De asemenea, solicităm Consiliului Superior al Magistraturii, Institutului Național al Justiției să includă în programele de instruire continuă a judecătorilor și procurorilor ore

obligatorii în care să includă noțiuni generale despre drept constituțional, bazele statutului și dreptului, terminologia corectă a limbii române sub aspect de scriere a unor entități ilegale, anticonstituționale, inexistente de iure și nerecunoscute de facto.

Semnatar:

Asociația Promo-LEX,
Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii MEMORIA,
Asociația Juriștii pentru Drepturile Omului,
Asociația Mamele pentru Drepturile Omului,
“Human Rights Embassy”/Ambasada Drepturilor Omului.

Găsiți mai jos documentul menționat în Declarație.

DOC – [D E C L A R A Ţ I A organizațiilor de drepturile omului din Moldova cu privire la acțiunile judecătorului Sergiu Furdui, vicepreședinte al Colegiului Penal al CSJ](#)

[Răspuns CSJ](#)

A P E L

al reprezentanților societății civile din Republica Moldova privind necesitatea urgentă de a schimba formatul actual al forțelor de pacificare la Nistru

Pornind de la principiile și valorile democratice, bazate pe respectul și demnitatea umană, promovate și prevăzute în documente internaționale, precum Declarația Universală a

Drepturilor Omului și Convenția Europeană privind Drepturile și Libertățile Fundamentale ale Omului;

Constatând că actualul format de presupusă pacificare

- a fost din start constituit cu încălcarea gravă a principiilor și condițiilor unei Misiuni internaționale de pacificare, fiind alcătuit doar din părți beligerante și nu corespunde unor standarde minime caracteristice unei Misiuni Internaționale de Pace;
- nu are nici un termen stabilit pentru activitatea sa, fiind consumat politic, moral și internațional;
- este un pericol real pentru pacea, securitatea Republicii Moldova precum și cea individuală a cetățenilor;
- este un factor de inerție și obstacol instituțional în calea procesului politic de rezolvare a problemei transnistrene din Republica Moldova, iar această problemă este una dintre cele mai serioase piedici în calea dezvoltării țării, cu impact negativ pentru populația ambelor maluri ale Nistrului;
- nu a fost și nu este altceva decât un instrument de protejare și de consolidare a unui regim ilegal pe teritoriul Republicii Moldova, care a ignorat și încălcat constant interesele, drepturile și libertățile fundamentale ale omului în regiunea transnistreană a R. Moldova, inclusiv presupusa Zonă de Securitate, impusă în urma semnării Acordului de Pace din 21 iulie 1992;

Ținând cont și salutând faptul că, în perioada 30 noiembrie – 1 decembrie 2011 a fost organizată reuniunea formală „5+2” de la Vilnius după o pauză de mai muți ani, precum și faptul că a fost stabilită Agenda pentru o nouă reuniune în februarie 2012 Irlanda;

Aducând condoleanțe familiei Pisari din s. Pârâta, r-l Dubăsari, a căror fiu la 1 ianuarie 2012 a fost ucis, fiind împușcat în spate de către un soldat al forțelor de presupusă menținere a păcii;

Înregistrând pe parcursul anilor și alte incidente cu implicarea ilegală, abuzivă și disproporționată a membrilor formatului de presupusă menținere a păcii din R. Moldova;

Reamintind că în perioada 16-19 ianuarie 2012, va avea loc ședința plenară a Parlamentului European, iar la 23-27 ianuarie 2012 va avea loc sesiunea plenară a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei;

Reamintind că formatul "5+2" este unicul format internațional recunoscut, în cadrul căruia pot fi luate decizii referitor la problematica transnistreană, iar agenda discuțiilor acestora este dictată de către părțile membre ale formatului respectiv;

Declarându-ne profund îngrijorați de situația dramatică a drepturilor omului în regiunea transnistreană și de lipsa unui mecanism legal și eficient de apărare și protejare a tuturor persoanelor rezidente, cetățeni și apatrizi;

Exprimându-ne îngrijorarea privind tensionarea situației în rezultatul acțiunilor reprezentanților forțelor armate de menținere a păcii, precum și a tensiunilor sociale în localitățile din Zona de Securitate și din apropierea posturilor de menținere a păcii, cauzate în special de omorul unui tânăr nevinovat;

Considerând că eforturile comune ale tuturor participanților la procesul de reglementare a conflictului transnistrean în formatul acceptat internațional „5+2” au drept scop principal soluționarea problemei transnistrene, conform declarațiilor oficiale ce se referă la respectarea principiilor dreptului internațional privind reglementarea conflictului prin mijloace exclusiv pașnice, respectarea drepturilor omului și integritatea teritorială a Republicii Moldova;

Apelăm către toate părțile interesate de pacea și securitatea internațională în această regiune a R. Moldova în vederea realizării următoarelor acțiuni imediate:

- Cerem schimbarea urgentă a formatului militar al actualei Misiuni de pacificare, departe de standardele ONU de menținere a păcii, cu o veritabilă Misiune civilă de pacificare sub mandat internațional;
- Cerem respectarea necondiționată a tuturor obligațiilor asumate de Federația Rusă la Summitul OSCE de la Istanbul (1999), în special în ceea ce ține de evacuarea totală și ordonată a contingentului militar și a munițiilor rusești stocate în această regiune a Republicii Moldova;
- Cerem respectarea strictă a tuturor prevederilor Acordului moldo-rus de încetare a focului, în particular art.5, semnat la 21 iulie 1992 privind asigurarea dreptului la libera circulație a mărfurilor, serviciilor și a tuturor persoanelor aflate legal pe teritoriul RM;
- Cerem investigarea sub toate aspectele, în mod transparent și cu participarea internațională a cauzelor și circumstanțelor care au condus la decesul tânărului Pisari Vadim, stabilirea măsurii în care acțiunile soldatului au fost adecvate situației și conforme misiunii acestuia;

Ne adresăm tuturor instituțiilor de mass-media, să reflecte corect și imparțial evoluțiile sociale de după incidentul tragic din 1 ianuarie 2012.

Chișinău, 16 IANUARIE 2012

DOC – [APEL al reprezentanților societății civile din Republica Moldova privind necesitatea urgentă de a schimba formatul actual al forțelor de pacificare la Nistru](#)

Apelul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte către inițiatorii referendumului constituțional privind modificarea art.78 din Constituție

Coaliția Civică pentru Alegeri Libere și Corecte notează că voința poporului constituie baza puterii de stat, aceasta fiind exprimată prin alegeri libere și corecte, referendumul fiind parte integrantă a acestui proces. Stabilitatea dreptului este un element important al credibilității procesului electoral și esențială pentru consolidarea democrației. Ținând cont de cele expuse, Coaliția Civică pentru Alegeri Libere și Corecte face apel către inițiatorii referendumului să țină cont de următoarele principii generale susținute și promovate de către Coaliție:

1. Stabilitatea dreptului este un element important al credibilității procesului electoral și esențială pentru consolidarea democrației, ori Parlamentul actual de legislatura a XIX-a urmează să activeze în limitele constituționale care erau în vigoare la momentul validării rezultatelor alegerilor din 28 noiembrie 2010;
2. Consultarea poporului este un exercițiu democratic și inițiativa de modificare a textului art.78 din Constituție, în vederea evitării unor blocaje privind alegerea Președintelui țării în viitoarele legislaturi este binevenită;

3. Procesul de alegere a șefului statului, început în toamna anului 2011 de către Parlamentul de legislatura a XIX, urmează a fi suspendat pentru perioada organizării și desfășurării referendumului constituțional, cu indicarea obligatorie a termenului clar și exact de continuare;

4. Oricare ar fi rezultatul referendumului constituțional referitor la modificarea textului art.78 din Constituție, acesta poate avea valoare juridică exclusiv pentru o nouă componență a Parlamentului, adică începând cu cel de legislatura a XX (a se ține cont de pct. 63-67 ale Codului bunelor practici în materie electorală și raportul explicativ, adoptate de Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția) în cadrul celei de-a 52-a Sesiuni Plenare (Veneția, 18-19 octombrie 2002));

5. În termen rezonabil de cel mult o lună din momentul validării rezultatelor referendumului constituțional, Parlamentul actual de legislatura a XIX-a urmează să continue procesul de alegere a șefului statului exclusiv în baza textului actual al art. 78 din Constituție;

6. Referendumul de modificare a Constituției în nici un caz nu poate fi privit drept mijloc de verificare a votului de încredere sau neîncredere acordat majorității parlamentare, or această verificare se face exclusiv în cadrul alegerilor parlamentare ordinare sau anticipate.

Pentru mai multe detalii, contactați: Pavel Postica, Jurist, Director Program Monitorizare Procese Democratice, Asociația Promo-LEX, Tel: (22) 31 09 45, GSM: 069165154, e-mail: pavel_postica@yahoo.com

---

DOC – [Apelul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte către inițiatorii referendumului constituțional privind modificarea art.78 din Constituție](#)

Eduard Elițov deținut ilegal și în condiții inumane, așteaptă decizia CtEDO

Recent, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat autorităților Republicii Moldova și Federația Rusă o nouă cauză din regiunea transnistreană a Republicii Moldova, Elițov c. Moldova și Rusia (Nr. 64075/11) depus la 10 iulie 2011.

Eduard Elițov, cetățean al Federației Ruse, medic și locuitor al or. Tiraspol, este deținut din august 2008 în condiții inumane într-o „închisoare” din regiunea transnistreană, iar viața sa este pusă în pericol din cauza unor boli netratate și a lipsei asistenței medicale adecvate.

Eduard Elițov are stabilit gradul trei de invaliditate, iar din 20 iulie 2010 și până în prezent el este deținut în secția chirurgie a unui Centrul de Tratament și Reabilitare în detenție din Tiraspol. Elițov suferă de tensiune arterială, ischemie cronică a inimii, deformare post traumatică de gradul trei a genunchiului, ce au condus la disfuncții locomotorii. Astfel în cei doi ani de detenție Eduard Elițov a slăbit cu 16 kg, a suferit o deteriorare semnificativă a danturii, a pierdut parțial vederea și nu se poate deplasa normal.

Deoarece „penitenciarele” din regiune nu dispun de medicamente, acestea au fost procurate și transmise de către soția sa, iar ulterior Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii din Chișinău l-a asigurat cu medicamentele necesare

și a oferit asistență complexă de reabilitare familiei acestuia.

Pe lângă starea gravă de sănătate și condițiile de detenție sunt inumane. Eduard Elițov este deținut într-un spațiu de 12.5 m² împreună cu alte 7-8 persoane. Celula este umedă și lipsită de ventilație, fără lumină solară, apă potabilă și plină de insecte, iar alimentele sunt de cele mai multe ori necomestibile. De asemenea, timp de mai bine de un an lui Elițov i-au fost interzise întrevederile cu soția.

În fața Înaltei Curți reclamantul pretinde încălcarea art.2 din Convenție (dreptul la viață), art.3 (Interzicerea torturii), art.5 para.1 (Dreptul la libertate și la siguranță), art. 8 (Dreptul la respectarea vieții private și de familie) și a art.13 (Dreptul la un recurs efectiv).

Asociația Promo-LEX aduce mulțumiri Centrului de Reabilitare a Victimelor Torturii „Memoria”, Asociației „Mamele pentru Drepturilor Omului” și avocaților, juriștilor implicați în apărarea drepturilor și intereselor constituționale ale lui Eduard Elițov.

Pentru mai multe detalii contactați: Alexandru Postica, Avocat Asociația Promo-LEX:

Tel: (22) 31 09 45, GSM: 069104851, e-mail: info@promolex.md

Violența în familie din nou în atenția CtEDO

Statul Republica Moldova a eșuat, din nou, în a oferi protecție victimelor violenței în familie. Astfel, la 19 decembrie 2011, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a

comunicat Guvernului cauza T.M. și C.M. împotriva Moldovei Nr. 26608/11, unde reclamantele, mama și fiica, s-au plâns de incapacitatea autorităților de a-și îndeplini obligațiile sale pozitive în oferirea de protecție împotriva violenței în familie la care au fost supuse.

Reclamanta T.M. a fost căsătorită cu M.M. din 2001, soții au un copil născut în 2002. M.M. s-a implicat în jocuri de noroc unde a pierdut sume mari de bani, nu avea un loc stabil de muncă și a acumulat mai multe datorii, devenind totodată agresiv față de soție și copil. Astfel, situația în familie a devenit tensionată, mai ales după ce mai multe persoane străine sub amenințare au obligat-o pe reclamantă să semneze o recipisă, moment în care aceasta a aflat despre datoriile soțului. Toate acestea au dus la înaintarea, de către T.M., a cererii de divorț la 25 februarie 2010. În cadrul procesului de divorț, după înaintarea cererii de partaj în instanța de judecată, soțul a devenit și mai agresiv.

În iunie 2010 T.M. s-a plâns împotriva violenței verbale din partea soțului, acesta din urmă fiind sancționat administrativ, cu o amendă. Ulterior, el a continuat să aplice violența verbală, dar și fizică, și nu doar împotriva soției dar și a copilului, iar vătămrile corporale aduse celor două au fost confirmate printr-un raport medical. Același lucru s-a repetat și în martie 2011, iar o lună mai târziu reclamanta a cerut emiterea unei ordonanțe de protecție.

Chiar dacă ordonanța de protecție a fost emisă, procesul a fost unul târăgănat, iar aplicarea normelor privind emiterea ordonanței de protecție au fost necorespunzătoare, ceea ce a făcut ca victimele să fie supuse în continuare agresiunilor, documentate prin probe.

Guvernul este invitat să-și prezinte observațiile pe marginea acestui caz și să răspundă la întrebările Curții privind modul în care autoritățile și-au epuizat obligațiile pozitive: a) de a proteja reclamanta împotriva violenței în familie și de a

atrage la răspundere agresorul, asigurând dreptul reclamantei de a nu fi supusă la tratament degradant și inuman, b) de a oferi căi eficiente de atac în ceea ce privește plângerile de violență în familie, având în vedere aparenta imposibilitate de executare a ordonanței de protecție aflată în vigoare, și c) de a preveni discriminarea în bază de gen.

Pentru mai multe detalii, contactați: Alexandru Postica, Avocat Asociația Promo-LEX:

Tel: (22) 31 09 45, GSM: 069104851, e-mail: info@promolex.md

Organizații naționale de observare a alegerilor au lansat la Varșovia „Platforma Europeană pentru Alegeri Democratice”

Varșovia – La 12 decembrie 2012, doisprezece organizații ale societății civile ce sprijină sau efectuează observarea alegerilor naționale în statele din Parteneriatul Estic, Federația Rusă și Uniunea Europeană au lansat la Varșovia „Platforma Europeană pentru Alegeri Democratice” (EPDE).

„Sprijinul cetățenilor promotori ai alegerilor democratice, oriunde acestea s-ar afla este responsabilitatea și scopul nostru comun, indiferent unde s-ar afla ei în Europa, în special, dacă ei sunt supuși unui risc”, a menționat Stefanie Schiffer, președinte a “European Exchange” (Berlin) și coordonator nou-ales al Platformei. Chiar dacă toate cele șase țări a Parteneriatului Estic al Uniunii Europene (Armenia,

Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Republica Moldova și Ucraina), precum și Federația Rusă prin normele constituționale și asumarea obligațiilor internaționale s-au angajat să respecte principiile democratice ale alegerilor libere și corecte, actualmente alegerile din nici unul dintre aceste State nu întrunește în deplină măsură standardele alegerilor democratice. „Frauda electorală a devenit un instrument răspândit pentru păstrarea puterii în unele dintre țările post-sovietice. O situație gravă se atestă în țările din imediata vecinătate a Uniunii Europene ca Belarus, Federația Rusă și Azerbaidjan”.

Scopul „Platformei Europene pentru Alegeri Democratice” este de a asista organizațiile naționale de observare a alegerilor din țările Parteneriatului Estic și Federația Rusă, precum și pentru a contribui la promovarea proceselor electorale democratice în întreaga Europă. Platforma va dezvolta metodologii inovative pentru a detecta fraudele electorale în cadrul observării alegerilor, va intensifica instruirea rețelelor naționale de observatori în Europa de Est și va contribui la creșterea gradului de informare a actorilor relevanți din structurile politice europene privind constatările observatorilor naționali.

Primele activități ale Platformei Europene vor fi îndreptate spre susținerea observatorilor electorali naționali pe parcursul alegerilor prezidențiale care urmează să se desfășoare în 2013 în Armenia, Azerbaidjan și Georgia, precum și observatorilor care vor monitoriza alegeri regionale sau locale din Federația Rusă și Ucraina.

Membrii fondatori ai Platformei Europene pentru Alegeri Democratice sunt: Asociația „GOLOS” (Rusia), Comitetul Helsinki din Belarus „BHC” (Belarus), Comitetul Alegătorilor din Ucraina „CVU” (Ucraina), Centrul Studiilor Democratice și Monitorizare Electorală „EMDSC” (Azerbaidjan), „European Exchange” (Germania), Liga Civică Helsinki „Vanadzor” (Armenia), Centrul pentru Drepturile Omului „Viasna”

(Belarus), Societatea Internațională pentru Alegeri Libere și Democrație ISFED (Georgia), Comitetul Helsinki din Norvegia „NHC” (Norvegia), Rețeaua Civică „OPORA” (Ucraina), Asociația „Promo-LEX” (Moldova) și Centrul Internațional Liberal Suedez SILC (Suedia).

Promo-LEX a fost premiată pentru promovarea drepturilor omului în regiunea transnistreană

La 10 decembrie 2011 Asociației Promo-LEX i-a fost acordat premiul ***pentru inițiative de promovare și apărare a drepturilor omului în regiunea transnistreană***, în cadrul celei de a VII-a ediții a Galei Premiilor pentru Drepturile Omului desfășurată sub egida Organizația Națiunilor Unite din Moldova. Festivitatea a avut loc cu ocazia Zilei Drepturilor Omului marcată anual la această dată.

Potrivit ONU Moldova, Promo-LEX este cel mai vizibil susținător/actor din sectorul asociativ în domeniul protecției drepturilor omului în regiunea transnistreană, utilizând în mod eficient diverse tehnici de pledoarie pentru a menține acest subiect în prim-planul agendei Guvernului Republicii Moldova și a organizațiilor internaționale, precum și acordă asistență mai multor victime.

Promo-LEX inițiază litigii la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO), cu scopul de a pune sub presiune și de a demasca încălcări ale drepturilor omului în regiunea transnistreană. Până în prezent, Promo-LEX are 28 de cereri

strategice depuse la CEDO, dintre care 22 vizează regiunea transnistreană. În asemenea cazuri, Promo-LEX utilizează un șir de metode de advocacy. Pe lângă acțiunile juridice în ambele cazuri, Promo-LEX lucrează în strânsă colaborare cu familiile victimelor, oferind sprijin moral și consiliere juridică.

Pentru Asociația Promo-LEX, acesta este al treilea premiu și este o înaltă apreciere a muncii întregii echipe. De asemenea Promo-LEX aduce mulțumiri tuturor partenerilor săi pentru colaborare și sprijinul acordat.

Totodată, Asociația Promo-LEX dedică acest premiu tuturor persoanelor care luptă pentru drepturile omului și pentru demnitatea umana.

Premianții Galei au fost selectați în baza unui proces de consultări publice și a unei evaluări făcute de către experți în domeniul drepturilor omului din țară. Astfel ONU Moldova a premiat realizările deosebite în domeniul Drepturilor Omului în R. Moldova pentru anul 2011.

Pentru mai multe detalii, contactați: Carolina Bondarciuc,
Ofițer de relații cu publicul,
Tel: (22) 450024, GSM: 069637849, e-mail: pr@promolex.md